

Oahppoplána

Davvisámegiela álgokurssa 2. oassi

SÁM-0104

15 oahppočuoggá

1. Oahpu namma

Sámegillii: Davvisámegiela álgokurssa 2. oassi
Dárogillii: Nordsamisk begynnerkurs del 2
Eaŋgalasgillii: North Saami Language Introduction Course Part 2

2. Oppalaš dieđut oahpu birra

Oahpu koda: SÁM-0104
Dássi: Bachelor
Viidodat: 15 oahppočuoggá
Galli lohkanbaji badjel: 1
Oahpu lágideapmi: Oahpus leat 2,5 vahku fysalaš beaivečoagganeami, ja muđui eahketoahpahas. Oahpahas ii leat vejolaš čuovvut neahta bokte.
Fágalaš latnjalasvuohta: Oahppu vástida SAAL2 Sámegiella praktihkalaš dilis – álgooahppu 2. oassi (15 oč) oahpu.

3. Oahpu gullelašvuohta

Oahppu ii leat oassin Sámi allaskuvlla oahppoprográmmain. Oahppu lea álgodásis. Maŋŋil dán oahpu sáhtta joatkit *Davvisámegiela lohkanbadjeoahpuin* dahje vástideaddji oahpuin. vástideaddji oahpuin.

4. Sisabeassangáibádusat

Ohccis galgá leat sámegiela máhttu mii vástida *SÁM-0103 Davvisámegiela álgokurssa 1. oassi* (15 oč) oahpu dahje *SAAL 1 Sámegiella praktihkalaš dilis – Álgooahppu 1. oassi* (15 oč) oahpu oahppanjoksosiid. Oahppu lea álggahalliide, geat eai máhte hupmat eaige čállit sámegiela.

Forskrift om opptak til høyere utdanning vuodul álgokurssaide ja lohkanbadjeohppui ii gáibiduvvo oppalaš lohangelbbolašvuohta jus ohccis lea sámi gullelašvuohta daid njuolggadusaid vuodul maid ásahus lea mearridan. Mearrádus guoská sidjiide geain lea sámi gullelašvuohta čuovvovaš čuoggáid vuodul

- Sápmelaš gii lea massán giela, ja gii háliida oahppat sámegiela, dahje
- Bargi almmolaš ásahusas sámegiela guovllus gii háliida oahppat sámegiela, dahje
- Eará (omd. ohcci orru sámi bearrašis dahje sámi guovllus ja háliida oahppat sámegiela)

Oahpus leat 15 oahpposaji. Ohcciid vuoruheapmi dahkko Sámi allaskuvlla sisaváldinnjuolggadusaid § 5-4 (2) vuodul ja oahpposajit vuoruhuvvojit čuovvovaččat:

1. Sápmelaččat geat leat massán giela, ja geat háliidit oahppat sámegiela
2. Bargit almmolaš ásahusain sámegiela guovlluin geat háliidit oahppat sámegiela

3. Earát (omd. ohccit geat orrot sámi bearrašis dahje sámi guovllus ja háliidit oahppat sámegeiela)

Ohccit galget čállit motivašuvdnareivve mas čilgejit guđe čuoggá vuodul ohcet oahpposaji.

5. Oahpahus- ja eksámengiella

Oahpahusgielat leat dárogiella ja davvisámegeiella. Sámegeiela geavaheapmi deattuhuvvo dađistaga oahpu mannolagas.

6. Sisdoallu

Gulahallanbiras láchčojuvvo earret eará geavatlaš doaimmaide. Studeanttat sámástit gaskaneaset ja oahpaheddjiiguin barggadettiin. Guovddáš oahppotemat čatnasit sámi árbevieruide, birgejumiide ja duovdagiidda. Temáid láidestanbajilčállagat leat:

Lagašbiras

- ieš ja bearaš
- báikedoallu ja huksehusat
- bivut
- servvoštallan ja bálvalusdilálašvuodát

Birgen

- áigedoahpagat (diibmu, jándor, mánut, jahkeáigodagat)
- dálki, johtin ja dádjadeapmi
- luonddunamahusat ja báikenamat

Servodatlaš dilálašvuodát

- dáidda, duodji, girjjálašvuohta, osku ja musihkka
- sámegeiela ásašusat
- media ja eará gulahallangaskaoamit

Njálmálaš gulahallamis giehtalagaid geavatlaš doaimmaiguin iešguđet birrasiin hábmejuvvojit álkis cealkagat. Dalle hárjehallat sátneluohkáid sojahanminstariid ja dássemolsašumiid ja guoskkahit dábáleamos suorggideamiid.

7. Oahppanjoksosat

Maŋŋil čađahuvvon oahpu studeanta

- hálddaša álkis ságastallamiid mat gusket beaivválaš gulahallamii
- máhtta mitalit oanehaččat maid son ja earát birrasasis leat bargame, barge ja leat bargan ja maid áigu/sáhhtá/máhtta bargat

- lea dihtomielalaš sámegeiela čanastagain sámi árbevieruin, birgejumiin ja luondduin
- gulahallat dábálaš ságastallamiid oktavuodas árgabeai dilis lagasberrasis ja muhtun servodatlaš diliin
- oaidná vejolašvuodaid ieš leat mielde várjaleame sámegeiela sámegeielagiid fárus buotlágan gulahallandilálašvuodain

8. Oahpahan- ja oahppanvuogit

Studeanttaid aktiivvalaš searvan njálmmálaš hárbhallamiidda, joavkobargguide ja bagadallamii lea eaktun dasa ahte oahpahas ja oahppan lihkostuvvá.

Fágaoahpaheaddji lágida oahppandiliid dan láhkái ahte studeanttat besset oadjebas berrasis hárbhallat giela. Oahpahas fállujuvvo fysalaš beaivečoagganemiid ja eahketoahpahusa bokte. Dasa lassin leat muhtun diimmut neahttaoahpahussan. Muhtin eahketoahpahusdiimmuid lágida fágaoahpaheaddji neahta bokte, muhto studeanttat čuvvot oahpahusa luohkkálanjas ovttas báikki oahpaheddjiin/giellavehkiin.

Mielstudeanttat ja movttiidahtti biras ja oahppanressurssat konkretiserenávdnasiiguin doibmet gielalaš buvttadeapmái doarjjan.

Sámegeielagat ja earenoamážit árbečeahpit, geat bivdojit searvat vissis temáid olis, dorjot studeanttaid háhkat gulahallangelbbolašvuoda.

Studeanta duodašta iežas oahppama bargomáhpa bokte. Studeanta dokumentere gielalaš buvttadeami temáid oktavuodas omd. govvateavsttaiguin ja dialogaiguin.

Oahpu čađaheami oktavuodas fállon bagadallan. Vuodđun bagadallamii lea studeanta reflekšuvdnalogga ja bargomáhppa.

9. Gáibádusat beassat eksámenii

- Studeanta lea geatnegahtton čuovvut 80 % oahpahasas.
- Rollaspeallu (eanemustá 3 studeantta) ráhkadeapmái ja njálmmálaš ovdanbuktimii searvan (sullii 10 minuhta). Sámegeiela geavaheapmi bargoproseassa vuolde deattuhuvvo. Rollaspeallu sáhtá leat fearán, mitalus dahje máinnas dialogahámmis.
- Oanehis njálmmálaš ovdanbuktin (sullii 5 minuhta) fáttás maid ieš lea välljen.
- Reflekšuvdnaloggat mas árvvoštallá iežas gielalaš ovdáneami (unnimustá 3 logga ja juohke logga galgá leat sullii ½ siiddu)

- Prošeaktabargui (eanemustá 3 studeantta) ja njálmmálaš ovdanbuktímii searvan (sullii 10 minuhta). Sámegeiela geavaheapmi bargoproseassa vuolde deattuhuvvo. Prošeakta galgá vuodđuduvvot dasa mii lea relevánta oahpu sisdoalu ja máhtolašvuoda ektui.
- Teaksta (1 siidu) mas čájeha gielalaš máhtu ja ahte máhtta hábmet álkis cealkagiid. Prošeaktabarggu temá addá jođu čállit teavstta.

Ovdal eksámendilálašvuoda vällje studeanta bargomáhpas osiid čájehanmáhppii

- 1 rollaspeallu dahje iežas njálmmálaš ovdanbuktima
- 1 refleksuvdnalogga
- 1 temábargu
- 1 teaksta prošeaktabarggu vuodul

Barggut galget sisabuktojuvvot šihattojuvvon áigemearrái ja dohkkehuvvot fágaoahpaheaddjis.

10. Eksámen

Oktagaslaš njálmmálaš eksámen čájehanmáhpa vuodul mii bistá sullii 15 minuhta. Árvvoštallamis deattuhuvvo njálmmálaš giellageavaheapmi. Eksámen árvvoštallo ceavzán dahje ii ceavzán.

11. Leago privatisttain vejolaš váldit dan oahpu?

Lea, eavttuin ahte Sámi allaskuvlla eksámen- ja loahpalaš árvvoštallama gáibádušat leat devdojuvvon, ja ahte oahpahus lea čuvvojuvvon ja gáibádušat beassat eksámenii leat devdojuvvon, joga Sámi allaskuvllas dahje Sámi allaskuvlla ovttasbargoásahusas.

12. Kvalitehtasihkkarastin

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii ja dasa makkár vejolašvuodát ja geatnegasvuodát studeanttain leat árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta. Studeanttain lea geatnegasvuodta searvat árvvoštallamiidda mat leat oassin kvalitehtasihkkarastinvuogádagas.